

eglutė

1980
rugsėjis

eglutė

1980
RUGSĖJIS

TURINYS

- 3 DAR PABŪKI, O. B. Audronė
- 4 PUPUČIO ATRADIMAI, Linutė
- 10 MEŠKOS MOKYKLA, D. Augienė
- 19 DARBELIAI
- 23 ŽEMĖS TRAUKA, I. Grigaitienė
- 28 GALVOSŪKIAI
- 31 LINKSMIAU
- 32 PAVEIKSLŲ PARODA

PIEŠINIAI

1980 m. viršeliai Aldonos Sruoginienės
Skyrių vinjetės Zitės Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- A. Sutkuvienės — 3
- O. Mikailaitės — 4 - 9
- A. Sruoginienės — 10, 12, 14, 17
- I. Grigaitienės — 23 - 27

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė; skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, galvosūkių — R. Račkauskienė, pasakų — A. Vygantienė, darbų — A. Garbenytė.

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

DAR PABŪKI

O. B. Audronė

Vasarėle, vasarėle,
Kur leki? —
Dar baseine vandenėlio —
Kaip akis.

Vasarėle, vasarėle,
Kur slepies? —
Pražydėti visos gėlės
Nesuspės.

Dar pabūki, vasarėle,
su mumis,
Su gėlytėm,
Su paukštelių
Dainomis.

PUPUČIO ATRADIMAI

Linutė

Buvo ruduo. Puputis buvo peliukas, kuris mėgo rudinį.

— Ruduo yra keistas, — nusprendė Puputis. — Rudinį atsiranda visokių keistų norų. Lapams atsiranda noras kristi. Vaikams atsiranda noras lapuose žaisti...

Taip kalbėjo sau Puputis vieną rudens rytą. Jis prisiminė, kaip pereitą rudinį jam užėjo noras skristi. Bet ne šįmet. Oi, ne.

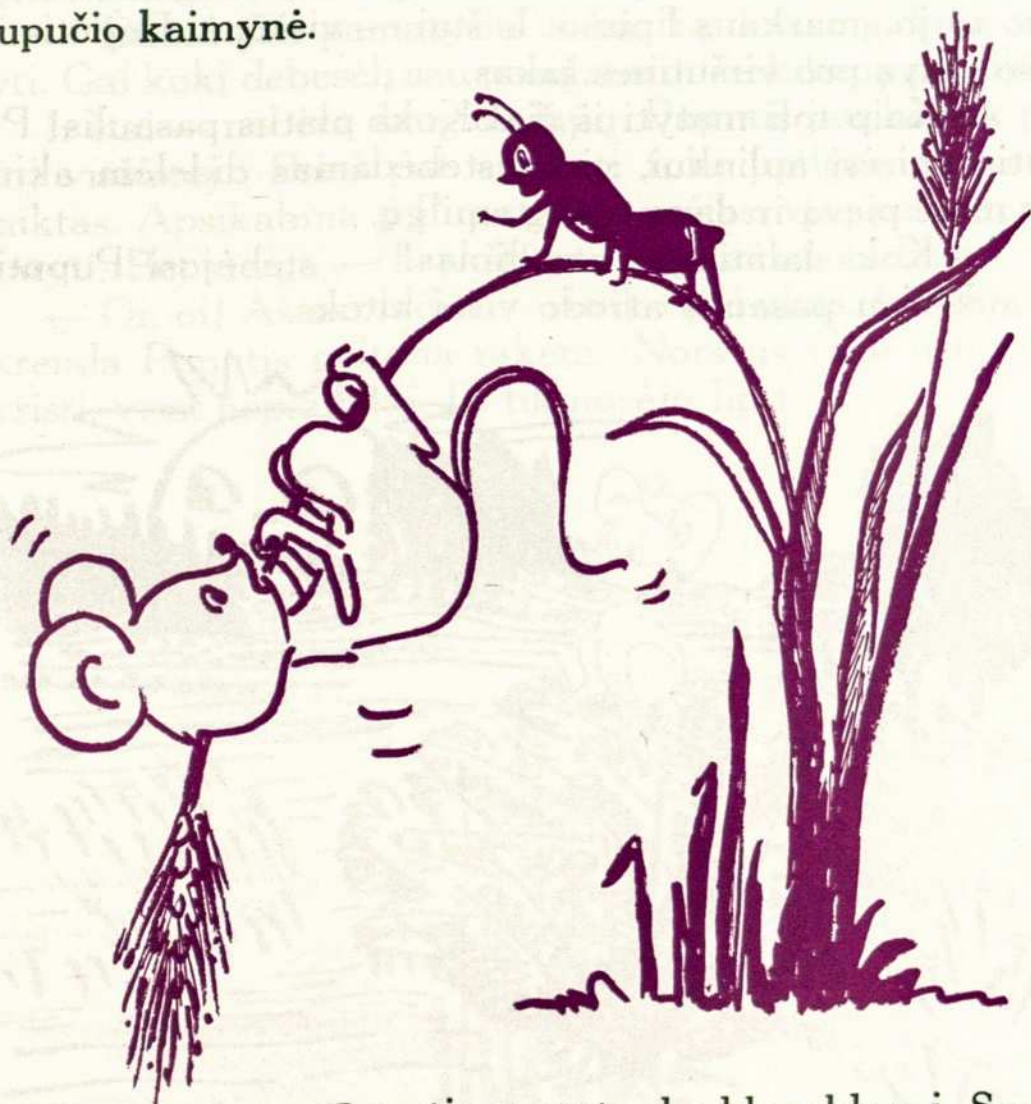
— Dabar aš norėčiau kur nors lipti, — pasakė Puputis, žiūrėdamas į savo kojas. Abi Pupučio kojos jam pri-
tarė: — Taip, taip! Lipti!

Žiūri Puputis į kairę, žiūri į dešinę. Kur jis galėtų užlipti, arba įlipti, arba tik šiaip sau lipti?... Štai visai arti jo skruzdėlė lipa į smilgą.

— Ir aš pabandysiu! — nutarė Puputis.

Įsikabina Puputis į smilgos ploną stiebą ir pradeda lipti. Puputis lipa aukštyn, o smilga linksta žemyn!

— Ar manai, kad esi skruzdėlė? — nustebusi sušuko Pupučio kaimynė.

Kaip tik laiku Puputis suprato, kad bus blogai. Smilga lipti ne jam! Tik plonytė skruzdėlytė gali taip daryti.

Puputis paleido smilgos stiebą. Smilga zvimbt! išsitiesė. O Puputis keberiokt! nuvirto. Laimei jis vis vien buvo arti žemės.

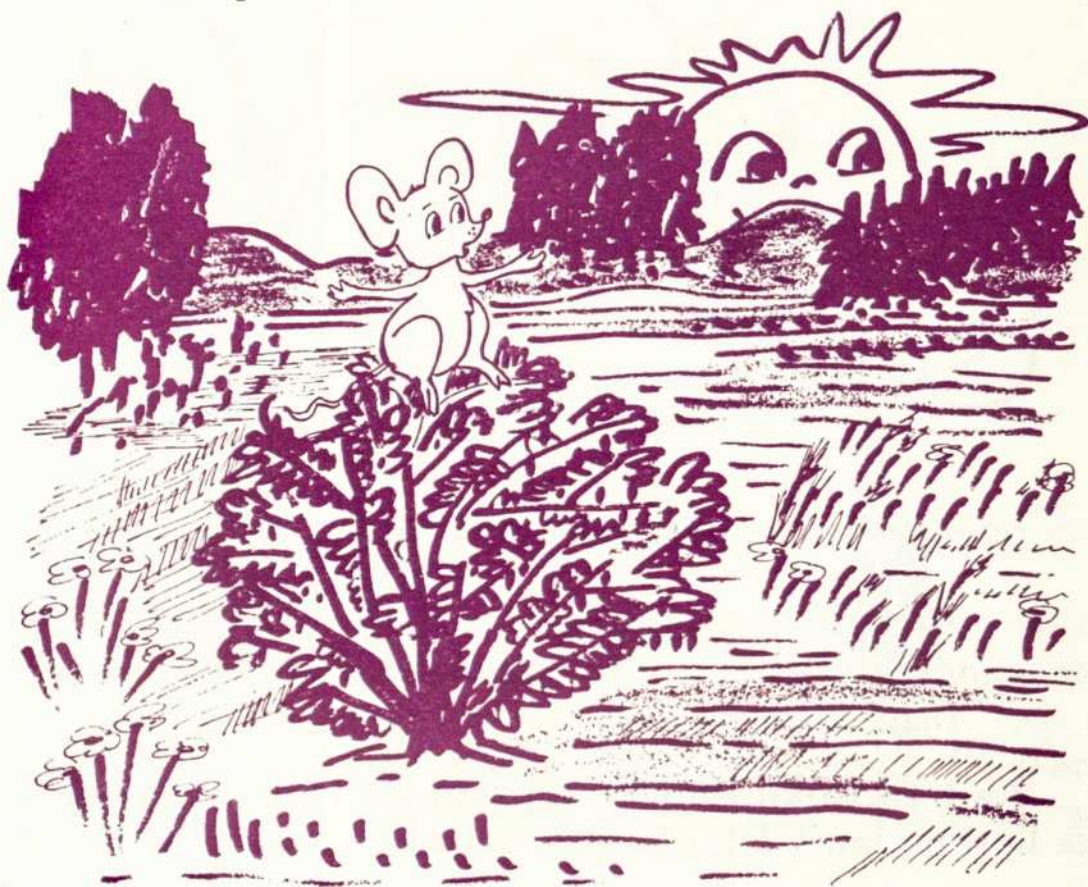
— Tai laimingas atradimas! — apsidžiaugė Puputis. — Kartais lipi aukštai, o atsirandi žemai. . .

Bet lipti Puputis dar norėjo. Išdykęs rudens vėjelis jam ausis kuteno ir šnibždėjo: — Lipk, lipk!

— Va, ten įlipsiu, — sušuko Puputis. Jis pamatė nedidelį krūmą su skaisčiai raudonom uogom. Nuo šakos ant šakos karstėsi Puputis. Visos krūmo uogos drebėjo nuo to jo smarkaus lipimo. Ir štai — viršūnė. Puputis iškišo galvą pro viršutinės šakas.

— Kaip toli matyti iš čia! Koks platus pasaulis! Puputis dairėsi aplinkui, viską stebėdamas didelėmis akimis. Jis matė pievą ir daug, daug smilgų.

— Koks laimingas atradimas! — stebėjosi Puputis. Iš aukščiau pasaulis atrodo visai kitoks.

Išlipus iš krūmo, Pupučiui šovė į galvą nauja mintis:
— O kas būtų, jei dar aukščiau užlipčiau? Tada tikrai visą pasaulį pamatyčiau!

Eina Puputis takeliu ir dairosi, kur dar galėtų įlipti. Prieina didelį lauką aukštų, lapuotų stiebų. Tikras miškas! Lapai ant lapų, o virš tų lapų kažkas geltono.

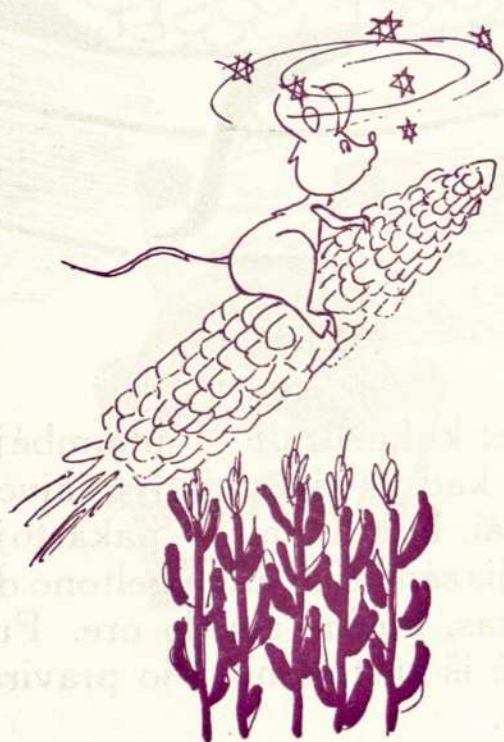
— Lipsiu, — nutarė Puputis ir giliai atsikvėpė.

Lipa peliukas nuo vieno lapo ant kito, vis aukštyr ir aukštyr. Žemė jau toli, o dangus arti. Pupučiui net kvapo pritrūksta iš to džiaugsmo.

— Dabar jau pamatysiu viską, ką iš viso galima matyti. Gal kokį debesėlį sau pasigausiu, — kikeną peliukas.

Ir štai — nebėra daugiau lapų. Puputis jau beveik pačioj viršūnėj. Prieš pat snukutį toks pailgas, geltonas daiktas. Apsikabina jį Puputis ir ruošiasi visą pasaulį pamatyti. Bet staiga — brakšt! trakšt! Kažkas nulūžo.

— Oi, oi! Aš skrendu! — suriko peliukas. Ir tikrai — skrenda Puputis geltona raketa. Nors jis visai nenorėjo skristi, visai neplanavo. Jis tik norėjo lipti. . .

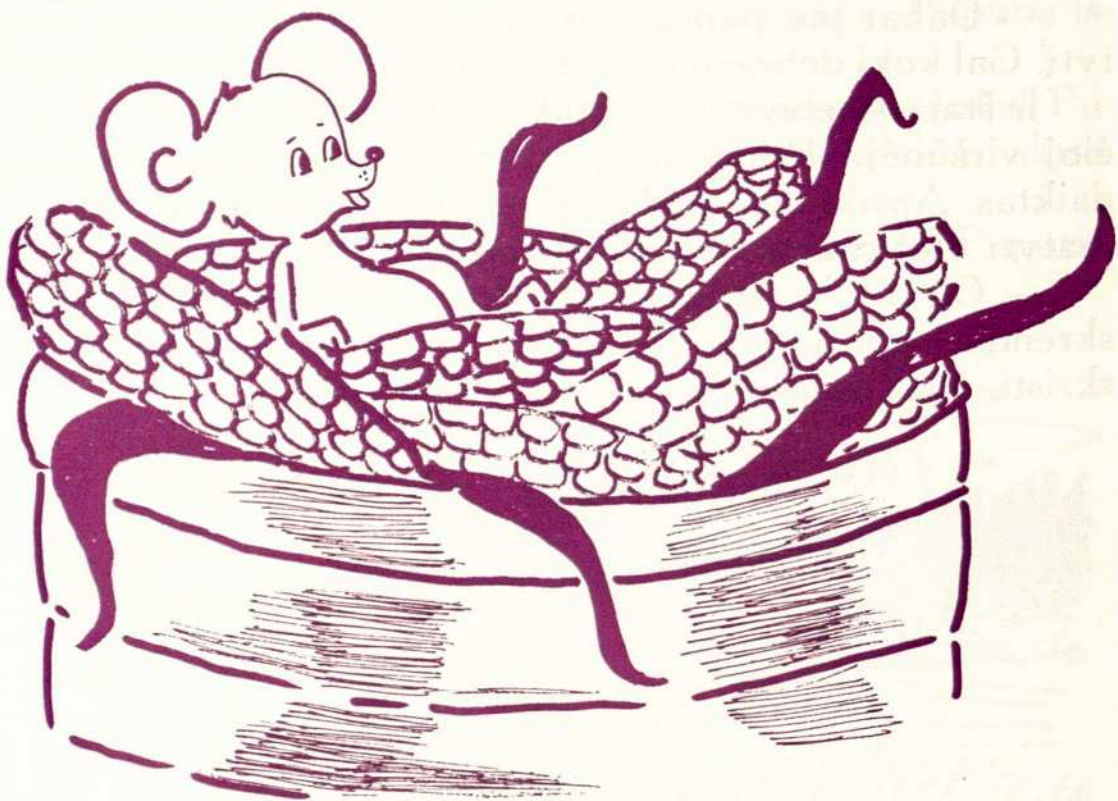

Pupučio raketa lekia vis greičiau. Jo uodegytė plazda ore, lyg kokia vėliava. Jis tikrai aukštai iškilęs, bet nespėja nė dairytis.

Bumbt! raketa atsimuša į žemę. Kelionė baigta.

— Hmmm, gal ir čia bus laimingas atradimas, — galvoja Puputis. Jam truputį sunkiai sekasi galvoti — nes jis stovi ant galvos!

Kai jis šiaip taip kojas sugrąžino žemyn ir galvą aukštin, peliukas net nusigando. Jis buvo pakliuvęs į kažką pintinę.

— Geri šimet kukurūzai! — subumbėjo storas balsas. Puputis pajuto, kad jis siūbuoja lyg laive.

— Kukurūzai, kukurūzai, — pakartojo peliukas. Pasiziūri — ir štai jis sėdi ant pailgo geltono daikto. Jis lygiai toks pat, kaip tas, kuriuo skrido ore. Pupučio snukutis plačiai prasivėrė iš nustebimo. Į jo pravirą snukutį įkrito geltonas grūdas.

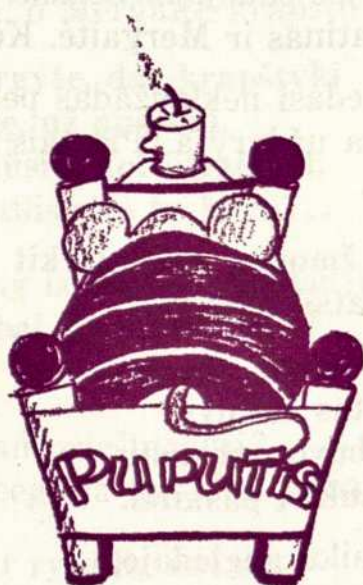
— Mmm, skanu! — kramtė peliukas, net apsilaižydamas. Bematant jis sugraužė visą geltoną raketą. Jo pilvukas išsipūtė kaip balionas ir pasakė: Gana!

— Čia bus pats geriausias atradimas. Aš susipažinau su kukurūzais. Ir man tikrai atrodo, kad jie ne skraidymui, o valgymui.

Šiaip taip Puputis išlipo iš pintinės. Jis pauostė orą ir tuoju suprato, kurioj pusėj namai. Užsikrovęs vieną kukurūzą ant pečių, peliukas parnešė mamytei lauktuvių. Jie abu suvalgė skanią vakarienę — kukurūzienę.

— Šiandien buvo keistų norų diena. Ir šiandien buvo laimingų atradimų diena, — nusprendė Puputis. Išvargęs jis ruošėsi lipti į lovą.

— Gal čia bus pats geriausias lipimas, — nusižiovavo peliukas. Pupučio mama jį užklojo ir palinkėjo labos nakties.

MEŠKOS MOKYKLA

vaizdelis

Danutė Augienė

Veikėjai: Meška ir jos padėjėjas Šeškas. Neklaužados: Gaidys, Višta, Katinas ir Mergaitė. Kelios pelės.

Vaizdas: Šeškas vedasi neklaūžadas per salę į sceną. Scena yra uždaryta. Priešais uždangą šeškas kalba į žmones.

ŠEŠKAS: Žmonės, žmonės, paklausykit
Ir ausis atsikrapštykit.

Šie visi: vienas, du, trys
Ir ketvirtas kalinys
Laumių buvo nubausti,
Meškai auklėt paskirti.

Gaidys laiku negiedojo,
Giesmininkas pražiopsojo.
Nepakeldavo žmonių,
Susitrukdė daug darbų.

O vištelė kiaušinius
Slapstė, mėtė į žabus.
Netvarkinga ir sukta —
Štai kokio toji višta.

Katinėlis tinginėlis
Vien tik murkė, vien tik plerpė
Išilindęs kur į kertę,
O naudos iš jo — jokios.

Net Mergytė ši gražutė
Nenorėjo šeimoj būti.
Viskas pykino namuos,
Žodžiai tėtės ir mamos...

Sužinos visi dabar,
Kad pasaulyje šitam
Reikia dirbti kiekvienam
Ir drausmės, tvarkos laikytis,
O ne tinginį vaikytis...

Vaizdas: Atsidaro uždanga — meškos namai. Katinas suka malūno ratą (Arba girkas), Višta tupi, Gaidys nuolat gieda, o Mergaitė krapšto Meškai nugarą.

MEŠKA: Dar, Mergyte, dar krapštyki
Nugarytę, už ausyčių,
Kol užsnūsiu, kol užmigsiu,
Niežti kailis nuo tų bičių...

MERGAITĖ: Per daug iš manęs reikalauji.
Visi darbai tik man vienai!

MEŠKA: Ir vėl...
Ir vėl man prieštarauji?
(Meška bėgioja aplinkui ir barasi.)

MERGAITĖ: Nuo pat ryto lig nakties —
Valgi virk, valyk, tvarkyk,
Kailį krapštyk, grindis išplauk,
Ir vis skubėk, ir vis drebėk!

MEŠKA: Prieš vyresniusius nekalbėk!
(Jai ant peties uždeda leteną. Mergaitė nuo svorio
pritūpia. Pradedą verkti.)

Gal mamytės pasiilgai?...
Nejauki meškos mokykla?

GAIDYS: Skriaudi tu mus,
Skriaudi labai.

VIŠTA: Kas girdėjo, kad vištelei
Kiaušinėlius du į dieną
Reik padėti?

MEŠKA: Šeškui turiu pristatyti
Visą dešimtį ryt rytą!
Štiš prie darbo, be kalbų!
Jei gerai man netarnausi,
Lesti nieko vėl negausi!

KATINAS: Netarnausim,
nevergausim!

GAIDYS: Mes visi čia galą gausim.

KATINAS: Ak namai, namai... svajonė.
Ten buvau aš ponų ponas.
Ant kėdžių minkštų lyg pūkas
Snausdavau, pučiau per ūsą.

MEŠKA: Katinėlis lepūnėlis...
(Pastebi, kad malūnas nesukamas. Bārasi.)
Vėl sustojo malūnėlis!
Suki, malki be kalbų,
O jei ne — gausi diržų.
(Kalba gaidžiui)
Tu, Gaideli, imk pintinę
Ir keliauk į tankumyną.
Vištą gali imt kartu,
Nežiopsokite abu!

GAIDYS ir VIŠTA: Ką mes veiksime miške?

MEŠKA: Uogas rinksit, riešutėlius.
Bus skanių man pyragėlių
Su mėlynėm, riešutėliais.
(Gaidys su Višta išeina. Mergaitė plauna grindis.
Katinas suka ratą.)

KATINAS: (Užsisvajojęs)
Pyragėliai ne pro šalį,
Su mėlynėm, riešutėliais...
(Glosto pilvą)

MEŠKA: Jų negausi, tu miegali.
Suki ratą, nežiopsoki!
Nevalia, sakiau, sustoti.

KATINAS: Ak, tu Meškine bjaurus!
(Iškiša Meškai liežuvį.)

MEŠKA: Negirdėjau, ką sakei.
Mano ausys kiek apsilpo,
Metų, mat, jau arti šimto.

KATINAS: Pamiršau, ką esu sakęs...

- MEŠKA:** Klausi, ar dar geros akys?...
Akinių dar man nereikia,
Matau, ką kiekvienas veikia.
(Kalba mergaitei)
Eik priskaldyti daug malkų,
Aš labai, labai išalkau.
Grįš Gaidžiukas iš raistyno,
Man iškepsi skanių blynų.
Prikopinėsiu dar medaus,
Bus prie blynų ko saldaus.
(Meška ir mergaitė išeina.)
- KATINAS:** Ak, kaip baisiai pavargau.
Nebegaliu, tikrai, daugiau.
(Atsigula ir snaudžia.)
- PELĖS:** Katinėlis jau užsnūdo.
Pasigriebkime po grūdą.
Prisipilkim kišenytes —
Reik šeimyną išlaikyti.
- KATINAS:** Vai, koks sapnas tas saldus,
Matau pelių kelis šimtus...
(Kalba pro miegus. Pasiraivo ir vėl miega.)
- PELĖS:** Tu miegok sau, Katinėli,
Mes pašoksim suktinėli.
(Pelės šoka aplink
miegantį Katiną.
Staiga įeina Meška
ir pelės išlaksto.)

- MEŠKA:** Vėl užmigęs, vėl jis knarkia!
Gausi lupti, katės vaike!
(Meška vejasi Katiną, bando mušti, o tas slapstosi.
Įeina Gaidys ir Višta.)
- GAIDYS:** Uogų štai pilna pintinė.
- VIŠTA:** Visas maišas riešutėlių.
(Verkšlena, šluosto ašaras.)
- MEŠKA:** Kas, Vištele, pasidarė?
- VIŠTA:** Mane apmušė Gaidelis...
- GAIDYS:** Atsitiko tai netyčia.
- VIŠTA:** Tyčia, tyčia!
(Abu barasi, teisinasi.)
- MEŠKA:** Baikit ginčą kuo greičiau
Ir atsiprašykite tuojau!
Man peštukų čia nereikia,
Šioj mokykloj turim taiką.
(Įeina Mergaitė, kažką maišydama dubenyje.)
- MERGAITĖ:** Štai tešla jau išplakta,
Blynams kepti paruošta.
Bet kur kepti? (Dairosi.)
- MEŠKA:** Krosnis ten kampe, matai?
Nekūrenta jau seniai.
- MERGAITĖ:** (Atidaro krosnies dureles, čiaudo, kosti nuo dulkių
ir pelenų.)
Baisiai čia jau nešvaru,
Kepti blynų negaliu.
- MEŠKA:** Tai iššluok ir išvalyki!
Jūs visi padėkit jai,
Ko čia stovite dykai!
(Rodo kitiems. Visi suėję valo krosnį. Visi čiaudo ir
kosti.)
- MERGAITĖ:** Kai namuose gyvenau,
Aš sapnuot nesapnavau,
Kad pasaulyje laisvam
Reikia dirbti kiekvienam.

- MERGAITĖ:** Namuose kambariai iššluoti,
Švarūs rūbai man paduoti.
Skanus maistas pagamintas,
Pilnas šaldytuvas, spintos.
Oi namučiai, oi namai,
Pasiilgau aš labai.
(Pradedą verkti. Visi kiti apstoja aplinkui,
apsikabina ir verkia.)
- VISI:** Oi namučiai, oi namai,
Pasiilgom mes labai!
- MEŠKA:** Ša, nustokite visi,
Man išrėksite ausis!
(Užsikemša ausis.
Tuo tarpu pasibeldžia ir įeina Šeškas.)
- ŠEŠKAS:** Čia lankiausi kaimynystėj,
Laumes sutikau paraistėj.
Prašė pas tave užėiti,
Laišką šitą tau įteikti.
- MEŠKA:** Prašom, prašome į vidų,
Pavaišinsime mes blynais.
(Sodina Šešką, o kitiems nurodinėja:)
Kurkit ugnį kuo karščiau,
Kepkit blynus kuo greičiau!
(Visi skuba, dirba.)
- ŠEŠKAS:** Štai tas laiškas,
kaip sakiau (paduoda).
- MEŠKA:** Ačiū, ačiū,
Aš tuojau...
(Laišką padeda ant stalo. Švaistosi, deda Šeškui
blynus į lėkštę, vaišina. Laišką netyčia numeta ant
grindų. Katinas jį pačiumpa.)
- KATINAS:** Va, žiūrėkit, ką radau...
(Nuneša laišką savo draugams, kurie susigūžę prie
krosnies. Kol Meška su Šešku vaišinasi, Mergaitė
perskaito laišką.)

MERGAITĖ: "Gerbiamoji Meška:

Mokiniai, kuriuos laikai
Gali grįžti į namus,
Jei suprato, kad kalti,
Jeigu gailisi visi
Ir jei žada būt geri..."

VISI:

Žadam, žadam būt geri.
Oi namučiai, oi namai,
Pasiilgom mes labai!

GAIDYS:

Ko gi laukiam?
Greitai lekiam mes iš čia.

MERGAITĖ: Ne.

Taip negalime išbėgti.
Turim Meškai parašyti,
Kad neimtų mūsų vytis.

VIŠTA:

Imk plunksnelę ir rašyk.
(Išpeša plunksną, duoda Mergaitei...
Ji rašo, ir garsiai sako:)

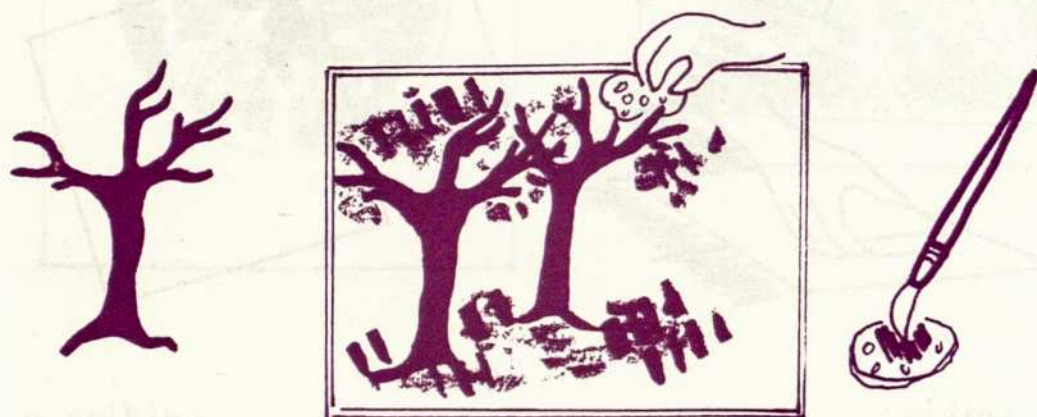
MERGAITĖ: "Gerbiamoji Meška:

Ačiū Jums už gerus norus,
Kad mes taptume padorūs,
Klusnūs, švarūs ir tvarkingi,
Darbštūs, stropūs, išmintingi.
Tokiais ryžtamės mes būti,
Prašome jau nesirūpint."

(Visi pasirašo. Laišką padeda ir visi išeina.)

- Tuo metu Meška su Šešku linksminasi.)
- ŠEŠKAS:** Tai bent gera, tai smagu,
Pasivaišint su draugu.
- MEŠKA:** Neberimsta man kojelės,
Pačios juda, pačios kelias.
(Meška šoka. Staiga pastebi, kad jos mokinių
nebėra.)
Kas nutiko? Kur jie dingę,
Kad nė vieno nebeliko?
- ŠEŠKAS:** Šitą laišką paskaityki,
Gal padės nusiraminti...
(Duoda Meškai laišką, Meška skaito:)
- MEŠKA:** "Mokiniai, kuriuos laikai
Gali grįžti į namus..."
Kas čia? Kas čia?
(Krapšto pakaušį ir toliau skaito:)
"Jei suprato, kad kalti,
Jeigu gailisi visi..."
Laumių raštą aš pažįstu,
Bet čia kita ranka rašyta...
- ŠEŠKAS:** Paskaityki, paskaityki,
Kas galėjo prirašyti?...
- MEŠKA:** "Ačiū Jums už gerus norus,
Kad mes taptume padorūs..."
Tai parašė mokiniai,
Jau žinau tikrai, tikrai.
Pasirašė jie visi,
Kad jau žada būt geri...
- ŠEŠKAS:** Reiškia mokslas neveltui!
- MEŠKA ir ŠEŠKAS:** (Susikabinę drauge deklamuoja:)
Sužinojo jie dabar,
Kad pasaulyje šitam
Reikia dirbti kiekvienam
Ir drausmės, tvarkos laikytis,
O ne tinginį vaiktis.

U ž d a n g a

RUDENS VAIZDAS

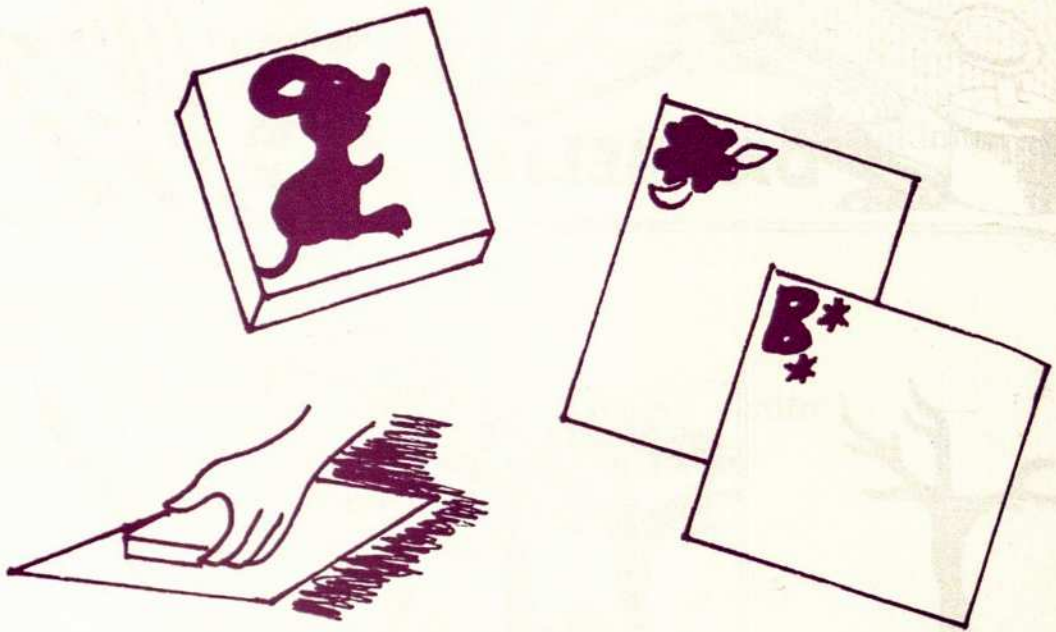
Ko reikia:

1. juodo popieriaus
2. balto popieriaus lapą (geriau storesnį)
3. tempera dažų
4. teptukų ir kempinės gabaliukų
5. žirklių ir klijų.

Kaip daryti:

1. Iš juodo arba tamsiai rudo popieriaus iškirpk medžių kamienus su šakomis. Priklijuok ant balto popieriaus.
2. Užtepik tempera dažų ant kempinės gabaliuko — naudok rudens lapų spalvas. Kempinę prispausk ant popieriaus. Margos nuospaudos vaizduoja medžių lapus.
3. Kempinės nuospaudomis taip pat gali atvaizduoti žolę ir nukritusius lapus.

NUOSPAUDOS

Ko reikia:

1. "felt" medžiagos gabaliukų
2. nedidelių medžio ar kartono keturkampių
3. balto popieriaus lapų
4. gana tirštai sumaišytų tempera dažų
5. žirklių ir baltų klijų.

Kaip daryti:

1. Iš "felt" medžiagos iškirpk nedidelę figūrą — gyvuliuką, gėlę, raidę.
2. Priklijuok iškarpą ant medžio ar kartono keturkampio. Leisk išdžiūti.
3. Į negilų indą pripilk tempera dažų. Įmerk keturkampį į dažus. Pirmiausia padaryk nuospaudą ant laikraštinio popieriaus, o paskui spausk ant balto popieriaus.

Gali pasidaryti sau rašomojo popieriaus arba paveikslą su įvairiomis nuospaudomis.

VANDENINIS PAVEIKSLAS

Ko reikia:

1. balto popieriaus
2. vandeninių dažų ir teptukų
3. storesnio spalvoto popieriaus
4. žirklių ir klijų.

Kaip daryti:

1. Baltą popierių įmerk į vandenį, kad sušlaptų. Leisk vandeniui nutekėti.
2. Ant šlapio popieriaus teptuku uždažyk įvairiomis spalvomis. Gali dažyti įvairiais brūkšniais, arba leisti spalvoms susiliesti.
3. Kai popieris ir dažai nudžius, iškirpk rutulį, trikampį ar kitą įdomią figūrą. Priklijuok ant storesnio popieriaus fono.

Tuo būdu gali atvaizduoti žemės rutulį, naudojant melsvus ir žalsvus dažus vandenynams ir žemei. Gali atvaizduoti planetas, skriejančias erdvėje.

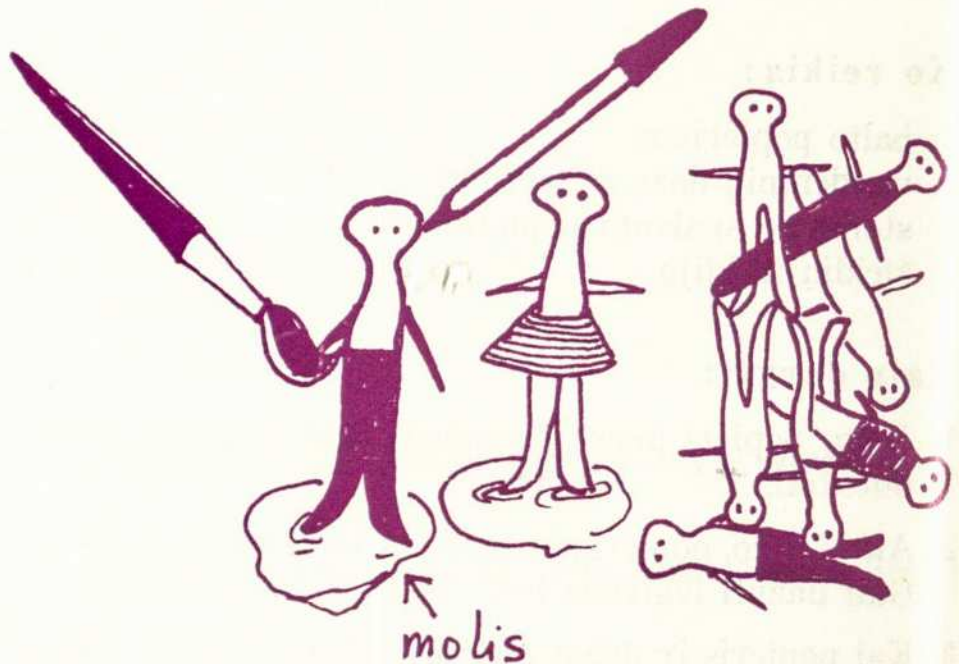
MEDINUKAI

Ko reikia:

1. medinių sagtukų su galvutėmis
2. dantims krapštukų
3. baltų klijų
4. dažų ir spalvotų pieštukų ("magic markers")
5. medžiagos gabaliukų.

Kaip daryti:

1. Sagtukams įpiešk akis spalvotu pieštuku. Išdažyk dažais arba pieštukais. Mergaitėms gali priklijuoti sijonėlius iš medžiagos gabaliukų. Dantų krapštukus priklijuok rankoms. Pabaigtus medinukus gali įstatyti į molio gabaliukus šeimomis ar kaip kitaip.
2. Akrobatus išdažyk. Sustatyk ir priklijuok savo vietose. Rankas iš dantims krapštukų pridėk ant galo.

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I. Mįslės: 1. knyga; 2. burna, akys, ausys; 3. vanduo; 4. pelėda; 5. akiniai. II. Skaičiai: vienas, du, penki, devyni, du, trys; $1+2=3 \times 5=15-9=6 \div 2=3$. III. 1, naktis, 2. erelis, 3. mamytė, 4. uostas, 5. narvas, 6. arklys, 7. stotis. Upės vardas: Nemunas. IV. Visi nori mokėti, bet ne visi nori mokytis. V. 1. Jonas, Ona. 2. Septyni. 3. Buvo tik 3 asmenys: senelis, jo sūnus ir jo anūkas.

GAMTA IR APLINKA

ŽEMĖS TRAUKA

paruošė Irena Grigaitienė

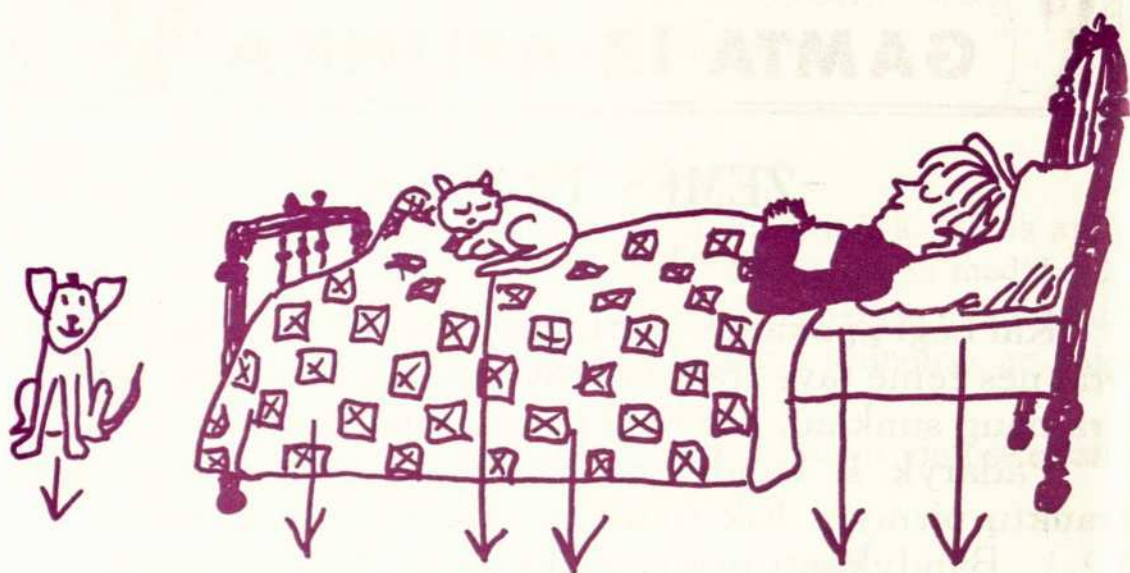
Kai bėgi į pakalnę, jauti, kad labai lengva bėgti. Taip yra, nes žemė tave traukia į savo centrą. Kai bėgi į kalną, yra daug sunkiau, nes bėgi prieš žemės trauką.

Padaryk šį bandymą. Paprašyk draugo, kad tave trauktų pirmyn. Eik traukimo kryptim. Kaip sekasi eiti?... Bandyk eiti priešinga kryptim. Kaip tada sekasi?

Kai išmeti sviedinį į viršų, jis nukrinta žemyn. Žemė jį traukia į save.

Kai atsisėdi, žemė tave traukia į savo centrą.
Kai atsiguli, žemė tave traukia į savo centrą.
Tavo lova stovi ant grindų, ne ant lubų, nes žemė
traukia ją į save.

Įsivaizduok, kad kasi duobę žemėje. Kasi gilyn ir gi-
lyn. Prasikasi pro žemės rutulio centrą ir pagaliau išsi-
kasi kitoje žemės pusėje. Atsirandi Indijos vandenyne.

Kai duobė iškasta, išoki į ją. Krinti gilyn ir gilyn. Kai pasieki žemės centrą, krinti taip greitai, kad negali sustoti. Anapus žemės centro krinti lėčiau. Nepasiekęs antro duobės galo, pradedi kristi atgal, centro link.

Taip kritinėtum pirmyn ir atgal gana ilgai. Kritimo greitis ir distancija mažėtų ir mažėtų. Pagaliau sustotum pačiame žemės centre. Žemė viską traukia į savo centrą.

Žemė traukia kiekvieną akmenį ir kiekvieną smėlio grūdėlį. Ji taukia į save didžiulius dramblius ir aukštus dangoraižius. Ji traukia viską. Žemės traukai nėra jokių išimčių.

Pakelk akmenį ir pajusi, kaip žemė jį traukia. Juo didesnis akmuo, juo labiau žemė jį traukia ir juo jis tau jaučiasi sunkesnis.

Žemė traukia ir tave. Jeigu sveri 60 svarų, žemė tave traukia 60 svarų stiprumu.

Mėnulis turi savo trauką. Jo trauka yra skirtinga nuo žemės traukos. Ji nėra tokia stipri. Jeigu žemėje sveri 60 svarų, mėnulyje svertum tik 10 svarų. Mėnulyje lengvai galėtum savo draugą pakelti. Galėtum didžiulius akmenis toli numesti. Net per namą peršokti galėtum!

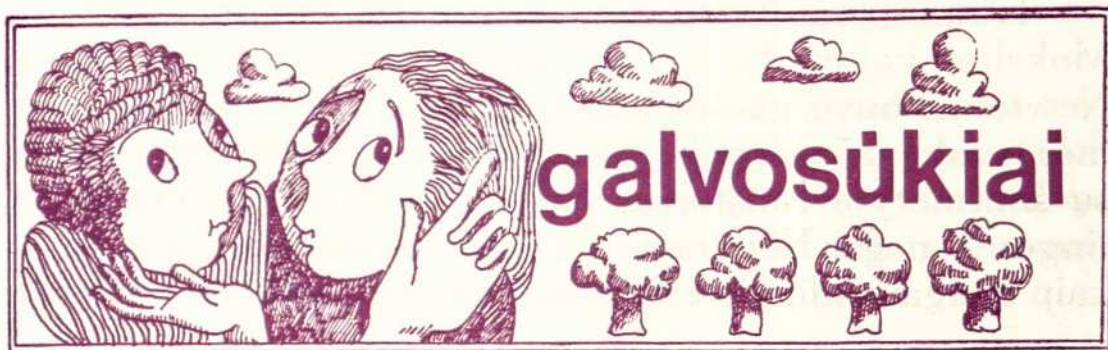
Kiekviena planeta turi savo trauką. Traukos stiprumas priklauso nuo planetos masės. Jei nukeliautum į jupiterį, svertum 150 svarų! Jupiteryje jau nebegalėtum taip lengvai šokinėti, kaip mėnulyje. Net paeiti būtų daug sunkiau negu mūsų žemės paviršiuje. Ant merkurijaus ir marso svertum 20 svarų. O jei galėtum nukeliauti į saulę, labai nustebtum. Ten svertum 16,740 svarų!

Trauka yra labai įdomus ir paslaptingas reiškiny. Mokslininkai nuolat ją studijuoja ir tikslina mūsų žinias. Newtonas buvo garsus mokslininkas, kuris studijavo žemės trauką ir ją išreiškė matematinėmis formulėmis. Mūsų šimtmeityje Einšteinas parodė, kad trauka yra sudėtingesnė negu Newtonas galvojo. Einšteinas studijavo, kaip dangaus kūnai veikia vienas kitą keliaudami erdvėje.

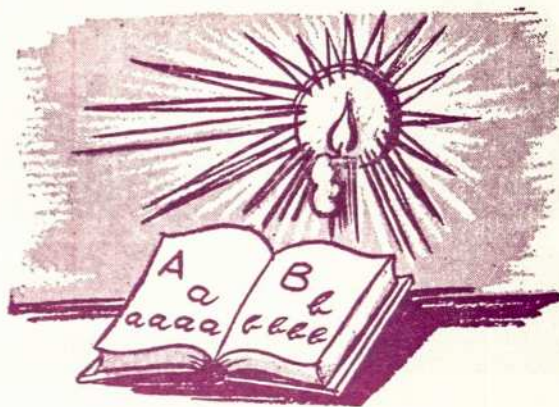
KRYŽIAŽODŽIO ATSAKYMAI:

Skersai: 2. knyga, 3. kur, 6. Darius, 7. Šventė, 8. sala, 9. lakūnai, 11. Didysis, 12. galas, 13. Girėnas, 15. povas, 16. iltys, 18. vėsus, 19. marti, 20. nokti, 21. strėlė, 22. ore, 23. diplomas. Žemyn: 1. maldaknygė, 2. krantas, 3. kova, 4. litas, 5. gėlės, 7. šlaitas, 10. drugelis, 13. genys, 14. atostogos, 17. trapus, 18. visad.

I. MĮSLĖS

1. Susiūta, bet ne drabužis,
su lapais, bet ne medis,
ne žmogus — o viską žino.
2. Vienas kalba, du žiūri, du klauso.
3. Kai sušąla — stiklu skamba,
kai sušyla — į dangų skrenda.
4. Akys kaip ratai, saulės nemato.
5. Ant nosies sėdi, už ausų kojas laiko.

II. UŽDAVINYS

Imk skaičių, kuris yra visai kaip **pienas**,
 pridėk dar kitą, kuris rimuoja su **kartu**,
 padaugink tuo, kuris skamba kaip **menki**
 ir atimk skaičių labai panašų į **mėlynę**,
 padalink iš skaičiaus kuris baigiasi kaip **saldu**
 ir gausi skaičių, kurį tau primena **ryklis**.

(Atsakymai psl. 22)

III. PASLĖPTAS ŽODIS

Teisingai įrašyk reikiamus žodžius.

Surask tą raidžių eilę, kuri sudaro Lietuvos upės vardą.

1. Tamsioji paros dalis.	- - - - -
2. Paukščių karalius.	- - - - -
3. Brangiausias pasaulyje žmogus.	- - - - -
4. Laivams prieplauka.	- - - - -
5. Naminio paukščio namelis.	- - - - -
6. Naminis gyvulys, kuriuo galima joti.	- - - - -
7. Traukinių sustojimo vieta.	- - - - -

IV. PRIEŽODIS

Apačioje yra lietuviškas priežodis, bet žodžių skiemenys sumaišyti. Pabandyk skiemenis sudėti teisinga tvarka.

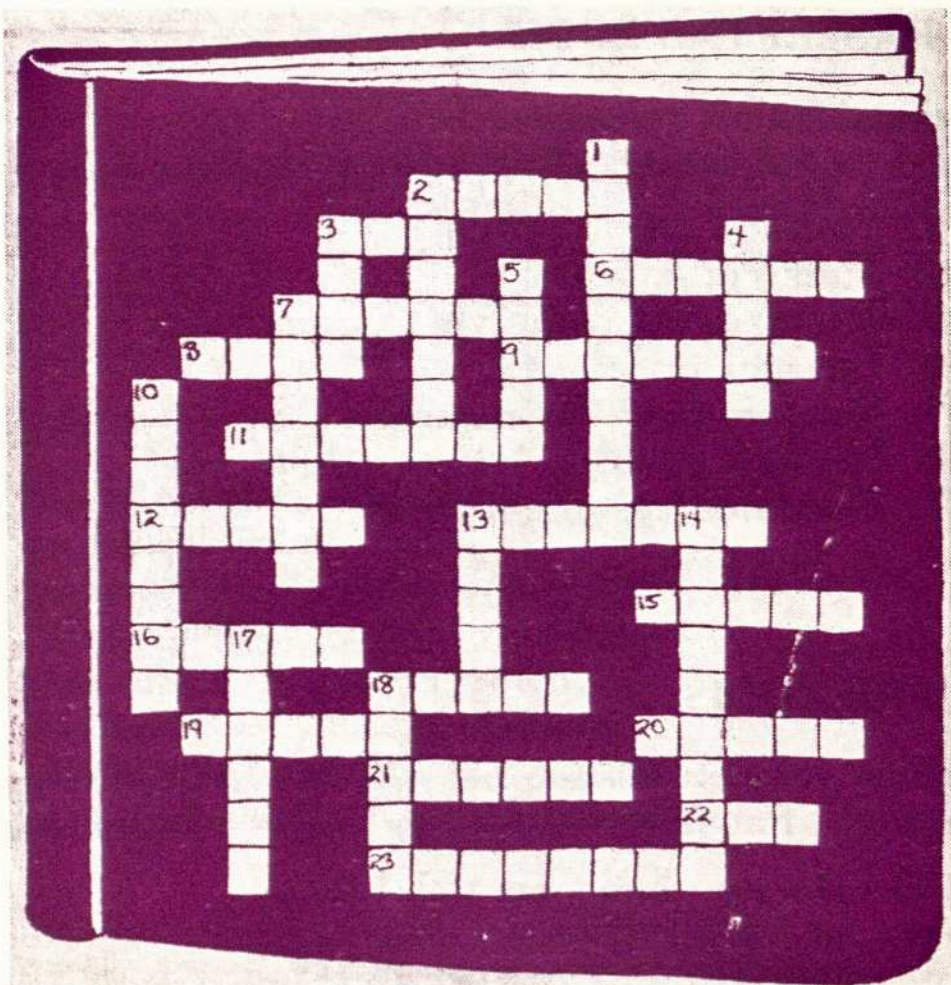
Vi - ri - no - kėti - mo - si, bet ne
vi - no - si - kytis - ri - mo.

V. KEISTOS ŠEIMOS

1. Aš turiu brolių ir seserį. Jei iš brolio vardo išbrauksi pirmą ir paskutinę raidę, gausi sesers vardą. Ar gali atspėti abiejų vardus?
2. Tėvai turėjo šešias dukteris. Kiekviena duktė turėjo brolių. Kiek vaikų buvo toje šeimoje?
3. Senelis, du tėvai ir du sūnūs išėjo pasivaikščioti. Kelyje jie rado 5 dolerius. Kiekvienas pasiėmė po dolerį ir dar liko 2 doleriai. Kaip tai galėjo būti?

(Atsakymai psl. 22)

KRYŽIAŽODIS

Skersai:

2. Kryžiažodžio piešinys.
3. --- eini?
6. Vienas iš dviejų lietuvių, kurie perskrido Atlantą 1933 metais.
7. Diena kurią švenčiame.
8. Vandens apsuptas žemės plotas.
9. Žmonės kurie lėktuvais skraido.
11. Vytautas -----, Lietuvos kunigaikštis.
12. Pabaiga.
13. Antrasis lietuvis, kuris perskrido Atlantą 1933 metais.
15. Išdidus paukštis puošniomis plunksnomis.
16. Išsikišę dramblio dantys.
18. Ne karštas.
19. Sūnaus žmona jo motinai yra

21. Šaunama iš lanko.
22. Kur paukščiai skraido?
23. Mokslo baigimo pažymėjimas.

Žemyn:

1. Maldų knyga.
2. Upės ar ežero pakraštys.
3. Mūšis.
4. Nepriklausomos Lietuvos pinigai.
5. Darželyje žydi -----.
7. Atkalmė.
10. Peteliškė.
13. Paukštis, kuris kala snapu.
14. Kas pasibaigia, kai prasideda nauji mokslo metai?
17. Lengvai trupa.
18. Visuomet.

(Atsakymai psl. 27)

LINKSMIAU

Mokytojas: Garsus mokslininkas Newtonas gulėjo po obelīm ir žiūrėjo į viršų. Kai obuolys nukrito jam ant galvos, jis atrado žemės traukos dėsnį.

Mokinys: Jei jis būtų sėdėjęs mokykloje ir tik į knygas žiūrėjęs, nieko nebūtų atradęs...

Petriukas: Mamytė, turiu parašyti rašinį apie senovę. Ką žmonės turėjo, kai nebuvo nei radijo, nei televizijos?

Mama: Ramybę!

Jonas: Šiandien mačiau vaiką, kuris per savaitę uždėjo 20 svarų, gerdamas vien tik dramblio pieną.

Romas: Nuostabu! Kieno tas vaikas?

Jonas: Dramblio.

Tėvas: Kodėl įspyrei savo draugui koją?

Simas: Norėjau, kad jis eitų namo.

Tėvas: Tai kodėl jam to nepasakei?

Simas: Bet tėveli, juk tai nemandagu!

Studentas: Kodėl Jūs turite tris poras akinių?

Profesorius: Vieną porą naudoju, kad matyčiau kas arti, antrą naudoju, kad matyčiau kas toli.

Studentas: O trečią?

Profesorius: Surasti anas dvi poras.

Mokytoja: Daina, šis rašinys, "Mano šuo" yra žodis į žodį lygiai toks pat kaip tavo sesutės. Kaip tai atsitiko?

Daina: Abu rašiniai yra apie tą patį šunį.

Knygyno vedėjas: Imk šią knygą, tau sutaupys pusę darbo.

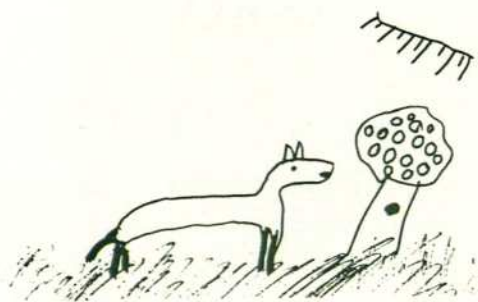
Studentas: Ačiū labai! Ar turite antrą tokią knygą?...

Tėvas: Vytuk, ar tau negėda, kad esi paskutinis mokinytis iš trisdešimties vaikų, kurie yra tavo klasėje?

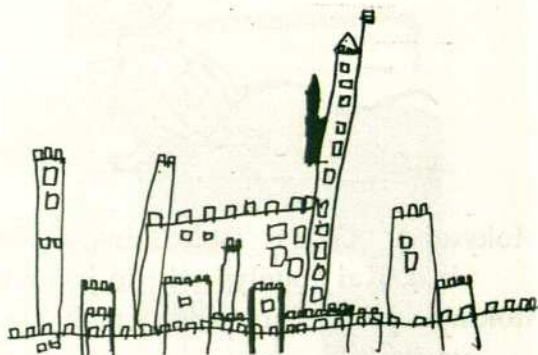
Vytas: Galėtų būti blogiau, tėveli?

Tėvas: Kaip?

Vytas: Galėčiau būti paskutinis iš šešiasdešimties mokinių.

Rasa Adams, 8 m.
Brooklyn, NY

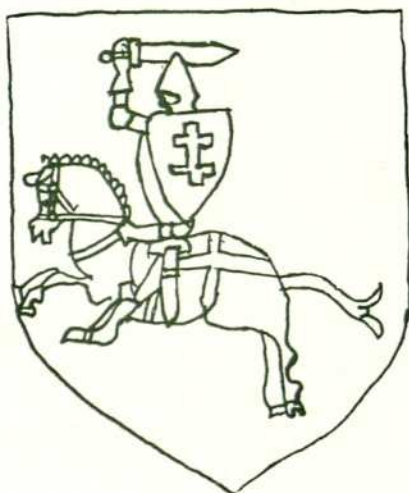

Aras Norvilas, 6 m.
Oak Lawn, IL

PAVEIKSLŲ paroda

Mindaugas Jurys, 7 m.
Linden, NJ

Elena Tuškenytė, 8 m.
Chicago, IL

Ramunė Adams, 11 m.
Brooklyn, NY